QVÆSTIO MEDICA

QVODLIBETARIIS DISPVTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XII. FEBRVARII, M. FRANCISCO DV PORT DOCTORE MEDICO MODERATORE PRVDENTISSIMO.

An viuentis, & mixti temperamentum vnum?

NOSTRI pars melior animus ζωῆς, αἰσθήσεως, καὶ κινήσεως ἀρχὴ; vitæ, ſenſus, motus expers, corporis gaudet, dolétque conſortio. Corpus animum, animus corpus infringit. Horum mutua victoria. Sanguis lætitiam, amorem, manſuetudinem, prudentiam, & ad ſcientias aptitudinem infert. Bilis iram, audaciam, inconſtantiam, propenſitatem in venerem, cum ingenij acumine parit. Pituita metum, motus & ſenſus tarditatem & ἀμαθίαν conciliat. Melancholia ſtultitiæ parens, taciturnitatis comes μισανθρωπίαν, vt & ſenſuum omnium caliginem inducit. Hinc animi mores corporis temperies conſtituit immutátque, non aſtra, non incantamenta. Eadem ipſos indicat, & aperit, non corporis habitus, non oculi, non nares, non aures, non pili. Rationis robur feroces animorum motus frenat, torpidos erigit & excitat.

ANIMANTIBVS omnibus homo præſtat, cunctis vt natis imperet. Cuius ideò corpus eſt σύμμετρον καὶ εὔκρατον, facies illuſtris, figura recta, manus ad præſtantiſſimum quoduis opus organum, ſenſuum omnium perfectio. Corpus materiam habet ſemen, & ſanguinem: hunc quantitate & qualitate noxium, illud totâ ſubſtantiâ excrementum. Ab elementis oriuntur, eorúmq; qualitates (in quib. actiuæ duæ, duæ omninò paſſiuæ) retinent, quarũ miniſterio miſcentur, viuunt, alimentum, & augmentum capiunt. Siccum velut fundamentum humido vincîtur, calido viuit & conformatur, frigido temperatur. Humidum quod primigenium dicitur ſiccum terreſtre vnit, partes omnes perfundit, cum earum ſubſtantiâ diſſipatur, & alimento per nutritionem (antè partium conformationem feriantem) reparatur.

DISSIMILARE neceſſitate tale corpus, ex variâ cuiúſque partis temperie, aptâ primarum qualitatum proportione concinnatâ, vniúſq; elementi dominio, (ſolâ cute exceptâ) æſtimandâ, ſuam craſim temperatiſſimam ſortitur: quæ vt minimè morboſa, ita maximè longæua. Ex ætatibus puerilis εὐκράτη, vt ex tempeſtatibus ver: ſenectus hyemis ſocia, longè diſſidet. Nobilis illa temperies, etſi frequens, inuſtâ tamen à parentibus, aut errore proprio acquiſitâ labe, ita defœdatur, vt vix benè natus reperiatur, aut incorruptus ſeruetur. Qui morbo prehenſus, grauioribus detinetur ſymptomatis, difficiliúſque reſurgit, quàm quorum naturæ affectus conſenſerit.

TEMPERAMENTI cuiuſuis iudex ſenſus, & ratio. Exactè temperatum denotant actionum omnium integritas, habitus corporis εὔσαρκος καὶ εὔεκτος, non quidem in ſummo (is enim periculoſus eſt) ſed medio, formæ pulchritudo, ingens corporis magnitudo, pili (è partium numero explodendi) craſſi in pueritia ruffi, ætatis progreſſu nigricantes, cutis inter calidum frigidum, molle durum, hirſutum & glabrum media, genarum rubor, totius corporis dulcis & halituoſus vapor, cœli ſolíſque clementia. Cuius εὐκρασίας mulieres, iuuenes, Europæ, Africæ, Americæ incolæ, non minùs quàm viri, pueri Aſiatici poſſunt fieri participes.

INTEMPERIES octo, vnius vel duplicis qualitatis exceſſu conſtitutæ, actione propriâ, excrementorum colore, ſubſtantiâ & copiâ iudicantur. Viri calore mulieres ſuperant, humiditate vincuntur. Pueri adoleſcentibus calidiores ſunt, minus ſicci tamen. Ex viuentibus, animalia calidiora ſunt, ex animalibus ἔναιμα, ex ſanguineis quæ aërem trahunt, ex reſpirantibus, quæ teſtes forinſecus appenſos habent; ex his ἀφροδισιότερα. Mixtorum, vt & medicamentorum temperies, ab iiſdem elementis orta ſenſus latet, nec niſi ſubobſcurè viſui, odoratui & guſtui ſeſe promit, effectu certo dignoſcitur. Calida à natiuo calore, frigida à ſeipſis operantur. Mixta plus aquæ & terræ; viuentia plus ignis & aëris obtinent.

Ergo viuentis & mixti temperamentum vnum.

Aſſerebat Lutetiæ DIONYSIVS ALLAIN Pariſinus, Anno R. S. M. DC. XV.

DOMINI DOCTORES DISPVTATVRI.

M. Franciſcus le Sage.	*M. Ioannes Akakia.*	*M. Nicolaus Marchant.*
M. Georgius Cornuty.	*M. Gaſpard Brayer.*	*M. Franciſcus du Port, Præſ.*
M. Guillelmus du Val, Prof. Reg.	*M. Nicolaus Henault.*	*M. Ioannes Beaucheſne.*